

Schoolondersteuningsprofiel 2023-2027

Jenaplanschool De Peppels/De Canadas

Inleiding

In het Samenwerkingsverband Stroomland 2507, waarin ook andere schoolbesturen participeren is afgesproken dat we proberen om de kinderen met een extra zorgvraag zo thuisnabij mogelijk het onderwijs aan te bieden dat bij het kind past. Dat onderschrijven wij volledig. In dit schoolondersteuningsprofiel wordt geschetst welke ondersteuning we als school kunnen bieden aan de kinderen.

We hebben de bereidheid en de attitude om kinderen met extra ondersteuningsbehoeften op te vangen. Dat geldt voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften bij het leren lezen en rekenen, maar ook voor kinderen die extra uitdaging nodig hebben en voor kinderen met (milde) gedrags- of motivatieproblemen. We maken daarbij onderscheid tussen basisondersteuning, die voor alle kinderen van toepassing is en extra ondersteuning die we kunnen bieden voor kinderen die daar behoefte aan hebben. Dit document geeft zicht op wat de school kan bieden en waarvoor de school samenwerkt met het Samenwerkingsverband Stroomland/PLATO. Voor ouders van kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, kan het schoolondersteuningsprofiel behulpzaam zijn bij de schoolkeuze.

De beschrijvingen in dit schoolondersteuningsprofiel hebben een algemeen karakter. Dat betekent dat we altijd bereid zijn om in samenspraak met ouders te onderzoeken of onze school aan de specifieke ondersteuningsbehoefte van hun kind kan voldoen. In het Samenwerkingsverband zijn er tal van experts en specialisten die ons daarbij kunnen ondersteunen. We denken in mogelijkheden, maar realiseren we ons dat we onze begrenzingen moeten kennen en ook daar naar moeten handelen.

In dit document beschrijven we de basisondersteuning en extra ondersteuning die we als school kunnen geven. Voor een beschrijving van de missie en visie van de school verwijzen we naar ons schoolplan, de schoolgids, de visie op burgerschap en visie op Levend Taalonderwijs en de website.

Dit schoolondersteuningsprofiel is het vervolg op twee eerdere versies (2014-2018; 2018-2022) en is door de MR goedgekeurd en door het bestuur vastgesteld.

Het MT

Een stevige basis op school

Wij volgen de ontwikkelingen van alle kinderen op de voet door observaties, door afname van methodeafhankelijke toetsen, door methode onafhankelijke toetsen en door het voeren van gesprekjes met kinderen. Kinderen (en hun ouders) weten vaak goed waar ze sterk in zijn en wat ze nog willen leren. De gesprekken met de kinderen, waarin ze steeds beter zicht krijgen op hun eigen ontwikkeling en wat ze nodig hebben, spelen daarin een belangrijke rol.

Daarmee brengen we de cognitieve en de sociaal-emotionele ontwikkeling in beeld. We kijken dus niet alleen naar de cognitieve ontwikkeling van het kind, maar ook naar het welbevinden van een kind. Pas als een kind goed in z'n vel zit, zal het zich op een goede manier kunnen ontwikkelen. Een kind voelt zich veilig in een groep waarin het zichzelf mag zijn, fouten durft te maken en zich openstelt voor hulp en uitleg van leerkracht maar ook van een groepsgeenoot.

Stamgroepleiders bespreken samen met de intern begeleider (IB-er), de resultaten van alle kinderen in de stamgroep. Indien kinderen zich ontwikkelen op een wijze die past bij het kind, zal het onderwijs en de begeleiding op dezelfde leest voortgezet worden. Dat geldt voor verreweg de meeste kinderen.

Indien een kind extra aandacht nodig heeft, proberen we die extra aandacht zoveel mogelijk tijdens de lessen op te pakken. We werken bijvoorbeeld met verlengde instructie voor leerlingen die extra uitleg nodig hebben en een verkorte instructie voor kinderen die zonder lange uitleg aan de slag kunnen gaan. Extra aandacht kan bijvoorbeeld ook door de inzet van onderwijsassistenten die in de groepen aanwezig zijn of die kinderen korte tijd uit de groep halen voor individuele begeleiding. Het kan ook zijn dat er aangepaste oefenstof wordt gegeven. Daarnaast gebruiken we de ict om leerlingen extra te laten oefenen, alleen of in tweetallen (ondersteuningsniveau 2). Ondersteuning door middel van ict kan ook buiten de klas plaats vinden (ondersteuningniveau 3)

Kinderen die extra uitgedaagd moeten worden, krijgen die mogelijkheid. Een kind krijgt de mogelijkheid voor verdieping, verbreding en/of uitdaging. Dat kan door de al genoemde verkorte instructie, versnellen van de leerstof of we maken gebruik van ict-mogelijkheden om tegemoet te komen aan de extra behoefte van het kind. Een leerkracht die gespecialiseerd is in begaafdheid heeft de mogelijkheid om het kind uitdagingen aan te reiken die passend zijn.

Daarmee voldoet de school aan de afspraken die in het Samenwerkingsverband Stroomland zijn gemaakt over de basisondersteuning. Die afspraken zijn:

- Alle scholen binnen het samenwerkingsverband voldoen aan de basiskwaliteit van de inspectie.
- Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de realisering van het niveau van basisondersteuning op hun scholen en leggen hierover verantwoording af aan het samenwerkingsverband.
- Handelingsgericht werken vormt het uitgangspunt van de basisondersteuning.

Daarnaast heeft het Samenwerkingsverband Stroomland voor de komende jaren (2022-2027) nog een aantal afspraken gemaakt die erop gericht zijn om een hogere kwaliteit aan ondersteuning te realiseren:

- Verstevigen van de basisondersteuning op het regulier onderwijs
- Veel aandacht voor samenwerking met betrokken organisaties en voor het bevorderen en borgen van de deskundigheid van professionals
- Verstevigen van de aansluiting tussen de voorschoolse voorziening (kinder- en dagopvang) en het basisonderwijs
- Afspraken over het stimuleren van overstap van reguliere basisschool naar reguliere basisschool, indien de extra leerbehoefte van een kind daarom vraagt.
- Afspraken maken over terugplaatsingen vanuit speciaal basisonderwijs naar regulier onderwijs (terugplaatsbeleid)
- Doorontwikkeling en delen van succesvolle aanpakken die inclusiever werken bevorderen.

Voor de concretisering hiervan hanteren we een viertal uitgangspunten:

- 1) Een stevige basis in de school
- 2) Een preventieve aanpak in de groep
- 3) Lichte ondersteuning in de groep
- 4) Consultatieve ondersteuning en samenwerking met experts en specialisten

Voor onze school betekent dat het volgende:

- Alle stamgroepen en niveaugroepen hebben een bevoegd leerkracht. Ook alle onderwijsassistenten zijn bevoegd. Van personeelsleden wordt verwacht dat ze zich jaarlijks professionaliseren, bijvoorbeeld door scholing of cursussen.
- De stamgroep is de basis voor elk kind. In de stamgroep moet een veilig leef- en leerklimaat zijn voor alle kinderen. In een stamgroep zitten kinderen van twee (onderbouw) of drie leerjaren (midden- en bovenbouw) bij elkaar.
- Kinderen krijgen les in de stamgroep, maar ook in niveaugroepen. Niveaugroepen worden gevormd door kinderen uit meerdere stamgroepen met hetzelfde niveau bij elkaar te plaatsen voor bijvoorbeeld taal of rekenen.
- In alle groepen realiseren we een voorspelbare en overzichtelijke leeromgeving. Wij werken met een ritmisch weekplan. Vakken/cursussen in het lesplan en onderwijs krijgen daardoor een vast moment in de dag en de week.
- Kernvakken (taal, rekenen en lezen) worden in de ochtend aangeboden en kennen een ritme van instructie, begeleid oefenen en zelfstandig oefenen/automatiseren.
- De stamgroepleider is de eerst verantwoordelijke en het eerste aanspreekpunt als het gaat om begeleiding en ondersteuning van kinderen.
- Stamgroepleiders werken samen in bouwen (onder-, midden- en bovenbouw). Kinderen krijgen les van hun stamgroepleider en van een niveaugroepleerkracht (dat kan de eigen stamgroepleider zijn of een stamgroepleider van een andere stamgroep uit de bouw). Daardoor kijken altijd meerdere leerkrachten naar het kind en hebben ze overleg over de ontwikkeling van het kind. Er is dus sprake van intercollegiale observatie en consultatie.
- We werken met groepsplannen en hebben groepbesprekingen, waarin we individuele kinderen én de groep in beeld brengen en afspraken maken over begeleiding en extra ondersteuning.
- De stamgroepleider maakt naar aanleiding van deze groepbesprekingen en op grond van analyses van toetsen een groepsplan, zodat beschreven staat welk kind op welk moment een bepaalde ondersteuning krijgt.
- We werken handelingsgericht: Onderwijs- en opvoedbehoeften van het kind staan centraal; Constructieve samenwerking met alle betrokken partijen (kind, school, ouders, derden); Het handelen is doelgericht; De leerkracht speelt een centrale rol op school; De werkwijze is systematisch en transparant.
- Enkele voorbeelden van extra ondersteuning zijn:
 - Kinderen sluiten aan bij een andere niveaugroep dan zou passen bij hun leerjaar. Daardoor kan een kind versnellen of juist vertragen en blijft het in de eigen zone van naaste ontwikkeling successen ervaren.
 - Kinderen kunnen (kortstondig) uit de groep gehaald worden, om individueel of in heel kleine groepjes extra ondersteuning te krijgen.
 - Kinderen krijgen verdiepende of verbredende stof of opdrachten aangeboden.
 - Er zijn momenten waarop kinderen zelf mogen kiezen waaraan ze gaan werken. In overleg met het kind, kan er een plan opgezet worden, waarin het kind extra aandacht geeft aan de onderdelen waar meer tijd nodig is om stappen te zetten.
 - Kinderen die behoefte hebben aan extra structuur, kunnen een (persoonlijke) dag- of weekplanning krijgen, bovenop het ritmisch weekplan.
 - In een enkel geval kan een kind (op cognitief gebied) een eigen leerroute krijgen, mits het kind sociaal-emotioneel goed in zijn/haar vel blijft zitten en goed in de groep blijft functioneren.

- Kinderen met dyslexie krijgen de ondersteuning die ze nodig hebben, bijvoorbeeld preteaching spelling, vergrote tekst, auditieve ondersteuning of extra leestijd, al dan niet met een leesmaatje.
 - Kinderen die moeite hebben met concentratie, krijgen de mogelijkheid om op een rustig plekje te werken in of buiten het klaslokaal.
 - Kinderen die moeite hebben om hun gedrag te reguleren, kunnen gebruik maken van een zogenaamde time-out plek.
- Al deze vormen van kleine interventies in de school, worden gedaan door onze eigen leerkrachten, onderwijsassistenten en IB-ers. Ze vinden, zoals aangegeven, zoveel mogelijk plaats in de eigen stam- of niveaugroep (ondersteuningsniveau 2). Indien ze buiten de stam- of niveaugroep plaats vinden, gebeurt het op momenten dat de groep bezig is met vergelijkbare vakken/domeinen (ondersteuningsniveau 3).
- Elk schooljaar wordt er gestart met aandacht voor de zogenaamde ‘gouden en zilveren regels’. Dat zijn schoolbrede (gouden) en stamgroepspecifieke (zilveren) regels. De schoolregels liggen vast, terwijl elk jaar de stamgroepleider, samen met de kinderen, de zilveren regels opstellen. Deze regels en de constante aandacht daarvoor, zijn erop gericht om preventief te handelen om bijvoorbeeld pestgedrag te voorkomen en om een open en veilige sfeer te hebben, waarin kinderen zich veilig voelen om zich uit te spreken naar elkaar en naar de leerkracht.
- Het kernvak burgerschap is geïntegreerd in ons curriculum en vormt een kern van onze Jenaplanvisie.
- Bij de overdracht van de ene stamgroep naar een andere stamgroep in een hogere bouw, is er sprake van een warme overdracht. Deze bestaat uit de digitaal vastgelegde gegevens in het leerlingvolgsysteem, maar ook uit een of meerdere gesprekken tussen de oude en de nieuwe stamgroepleider. Indien relevant wordt de IB en de ouder erbij betrokken.
- Elk kind krijgt twee maal per jaar een schoolverslag, waarin de resultaten en de ontwikkeling van het kind in beeld worden gebracht.
- De stamgroepleider heeft informeel (bv. bij het ophalen van een kind of via het besloten communicatiekanaal Parro) en formeel (oudergesprekken naar aanleiding van schoolverslag) meerdere malen per jaar contact met de ouders.
- Indien relevant is er vaker formeel contact met de ouders over ontwikkeling of extra ondersteuning van het kind.
- We vragen aan ouders om de stamgroepleerkracht op de hoogte te brengen indien er in de thuissituatie zaken spelen die van invloed zijn op het welbevinden van het kind (ook als het kleine zaken zijn). We hechten zeer aan de driehoek kind-ouder-school.
- In de school zijn er twee collegiale coaches. Een coach heeft onderwijskundig-didactische expertise en de andere coach heeft expertise op het gebied van gedrag van kinderen. Door de collegiale coaching worden leerkrachten verder geprofessionaliseerd en ondersteund om een goed leer- en leefklimaat in de groep en voor de individuele kinderen te realiseren.
- In de school is een begaafdheidsspecialist. Die is eens per week vrij geroosterd om de lijn begaafdheidsonderwijs voor de school door te ontwikkelen en kinderen te begeleiden.
- In de school zijn twee Intern Begeleiders (IB-ers) aanwezig. Zij nemen een sleutelpositie in bij complexere vraagstukken. In overleg met stamgroepleerkrachten en ouders kunnen zij (kleine) interventies voorstellen en laten uitvoeren die de ontwikkeling van het kind helpen op cognitief of sociaal-emotioneel gebied. Een IB-er is bovendien gespecialiseerd op gedrag van kinderen.

- Indien we intern onvoldoende in staat zijn om de extra behoefte van het kind te begeleiden, treden we in overleg met het samenwerkingsverband Stroomland, met name het platform Land van Cuijk/Plato. Dat verloopt via een vast contactpersoon en altijd met toestemming van de ouders. We kennen daarin verschillende vormen:
 - Een consultatie om samen tot dieper inzicht te komen welke interventies die in de school uitgevoerd kunnen worden succesvol zouden kunnen zijn (advies)
 - Een vraag om een kind te komen observeren om zo meer perspectieven te hebben om tot een diagnose te komen (advies).
 - Een consultatie om samen te komen tot een handelingsplan dat uitgevoerd kan worden in onze school, bijvoorbeeld kortdurende ondersteuning door een specialist of expert
 - Een consultatie met experts en/of specialisten om samen tot grotere of langdurige interventies/arrangementen te komen die in de school uitgevoerd kunnen worden.
- De arrangementen/interventies die we in school doen, in samenwerking met specialisten kunnen zich richten op:
 - Kinderen met vertragingen of achterstanden op het gebied van rekenen, taal, spelling en lezen
 - Kinderen met dyslexie
 - Kinderen met taal- en ontwikkelingsstoornissen, bv. TOS
 - Kinderen met ernstige moeite in hun taak- en werkhouding
 - Kinderen met ADHD, ADD en andere milde gedragsproblemen
 - Kinderen met concentratiemoeilijkheden
 - Kinderen met motivatieproblemen
 - Kinderen met milde vormen in het autistisch spectrum
 - Kinderen met milde (senso)motorische problemen
 - Kinderen met logopedische problemen
 - Kinderen met milde psychische problemen
 - Problemen op het terrein van jeugdhulpverlening, waaronder opvoedondersteuning door ouders
- Die arrangementen worden uitgevoerd door specialisten van o.a. Opdidakt, VKPS, RID, Kentalis, Mentaal Beter, OPM, GGZ, GGD, Schoolarts, CJG, Sociom, fysiotherapie, Desde-Dentro, Buro KiO, logopedie, ergotherapie. Dat gebeurt altijd in samenspraak met de ouders en de school.
- Als een kind kortdurende ondersteuning of een arrangement heeft gehad, dan wordt deze interventie geëvalueerd. Samen met betrokkenen wordt bekeken of het kind voldoende vooruitgang heeft geboekt met dit arrangement en of een verlenging of ander vervolg nodig is.
- De samenwerking met het samenwerkingsverband kan zich ook richten op het voorkomen van langdurig verzuim van kinderen. We zijn verplicht om verzuim van leerlingen te melden bij de leerplichtambtenaar, zeker als er sprake is van wellicht ongeoorloofd verzuim. Ongeoorloofd langdurig schoolverzuim wordt tevens gemeld bij het samenwerkingsverband. In overleg, en in afstemming met de leerplichtambtenaar, bekijken we welke stappen we kunnen ondernemen om het schoolverzuim te beëindigen en waar mogelijk in de toekomst te voorkomen.
- We beschikken over beleidsstukken, protocollen en stappenplannen die kaders geven aan de reguliere begeleiding van kinderen:
 - Gedragscode voor een veilige school
 - Stappenplan kindermishandeling en huiselijk geweld
 - Veiligheidsplan
 - Dyslexieprotocol
 - Pestprotocol
 - Protocol voor medische handelingen (GGD)
 - Protocol informatieverstrekking gescheiden ouders